

C/2024/3642

14.6.2024

Konkluzje Rady w sprawie promowania polityki i praktyki w dziedzinie kształcenia i szkolenia wykorzystujących dowody, z myślą o urzeczywistnieniu europejskiego obszaru edukacji

(C/2024/3642)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

powołując się na teksty przyjęte w Unii w dziedzinie edukacji i nauki dotyczące kwestii politycznych,

ŚWIADOMA

1. Wysiłków podejmowanych przez państwa członkowskie Unii na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym oraz przez ich instytucje edukacyjne w celu zapewnienia wszystkim wysokiej jakości i włączającego kształcenia i szkolenia.
2. Wielu wyzwań, przed którymi stoją obecnie kształcenie i szkolenie i którym muszą sprostać decydenci i kadra edukacyjna, w tym nauczyciele, trenerzy, edukatorzy, członkowie kadry kierowniczej instytucji edukacyjnych oraz kadra szkolnictwa wyższego.
3. Wkładu badań i danych w wiedzę i wysokiej jakości informacje o polityce i praktyce w dziedzinie kształcenia i szkolenia oraz w analizę wyzwań edukacyjnych, społecznych i gospodarczych.
4. Że, zważywszy na zakres i złożoność systemów kształcenia i szkolenia, osiągnięcie absolutnej pewności przy podejmowaniu decyzji jest bardzo trudne.

UZNAJĄC, ŻE

5. Kształcenie i szkolenie jest kluczową i wysoce widoczną dziedziną w sferze publicznej ze względu na jej istotny wpływ na społeczeństwo jako takie oraz na rozwój zawodowy, samorealizację i dobrostan poszczególnych osób.
6. Pojęcie „dowody” odnosi się do informacji, które są w sposób systematyczny i naukowy gromadzone, analizowane i oceniane w celu wykorzystania na potrzeby opracowywania i rozwijania polityki oraz wdrażania, oceny i praktycznej realizacji programów. Dowody te mogą pochodzić z różnych źródeł i przybierać różne formy – mogą obejmować badania, monitorowanie, oceny, systematyczne przeglądy, zweryfikowane dane ilościowe i jakościowe, praktyczne doświadczenie i konsensus ekspercki. Do celów niniejszych konkluzji nacisk kładzie się na dowody czerpane z badań i danych.
7. Koncepcję „polityki i praktyki w dziedzinie kształcenia i szkolenia wykorzystujących dowody” można zatem zdefiniować jako gromadzenie, łączenie i ocenę wielu wiarygodnych źródeł informacji, w tym najlepszych dostępnych i najistotniejszych dowodów z badań lub danych, służące udoskonaleniu polityki i praktyki w dziedzinie kształcenia i szkolenia.
8. Chociaż dowody z badań lub danych powinny odgrywać kluczową rolę w kształtowaniu polityki i praktyce w dziedzinie kształcenia i szkolenia, pod uwagę należy brać również zróżnicowane wzajemnie oddziaływające na siebie inne kluczowe czynniki. Obejmuje to doświadczenia osobiste i zawodowe, wartości, normy, praktyczne rozumowanie, perspektywę poszczególnych interesariuszy, wiedzę techniczną, wiedzę kontekstową oraz uwarunkowania polityczne, społeczne i gospodarcze. Zatem przymiotnik „wykorzystujące dowody” trafniej opisuje kształtowanie polityki i praktykę w dziedzinie kształcenia i szkolenia niż termin „oparte na dowodach”.
9. Wykorzystanie dowodów w politykach i praktykach w dziedzinie kształcenia i szkolenia musi być rozpatrywane w szerszym kontekście. Powinno być dostosowane do konkretnych potrzeb, doświadczeń, kultur i okoliczności na danym szczeblu zarządzania oraz do środowiska uczenia się i nauczania w dziedzinie kształcenia i szkolenia. To, co jest skuteczne i istotne w jednym kontekście, nie musi koniecznie przynosić tych samych rezultatów w innym. Kluczową rolę w tym względzie odgrywa profesjonalny osąd decydentów i kadry edukacyjnej.

ZGADZAJĄC SIĘ, ŻE

10. Wysokiej jakości, istotne i dostępne dowody zapewniane przez solidny ekosystem badawczy i infrastrukturę danych w dziedzinie kształcenia i szkolenia są ważnym warunkiem wstępnym polityki i praktyki w dziedzinie kształcenia i szkolenia wykorzystujących dowody.
11. Uwzględnianie dowodów i ich skuteczne wykorzystanie jest jednym z elementów profesjonalnej postawy decydentów i kadry edukacyjnej.

WSKAZUJE, ŻE

12. Dowody uzyskane z wysokiej jakości danych i badań dotyczących tego, co jest skuteczne, dla kogo, w jakim kontekście i w odniesieniu do jakich celów, zapewniają solidniejszą podstawę polityki i praktyki w dziedzinie kształcenia i szkolenia. W szczególności dowody:
 - a) zwiększają zaufanie do decydentów, naukowców, kadry edukacyjnej i w społeczeństwie jako takim, a także między nimi;
 - b) pomagają reagować na bieżące wyzwania i identyfikować potrzeby oraz podbudowują decyzje polityczne, ponieważ ułatwiają ocenę skutków na potrzeby opracowywania polityki i odnośnych reform;
 - c) mają zasadnicze znaczenie dla oceny skuteczności, efektywności, spójności i adekwatności wdrożonych środków i inwestycji z zakresu polityki. Wyniki oceny są uwzględniane w informacjach zwrotnych dotyczących polityki oraz pomagają ukierunkować finansowanie i zasoby na strategię, które mają większe szanse powodzenia, co maksymalizuje wpływ wyborów politycznych i inwestycji w dziedzinie kształcenia i szkolenia;
 - d) przyczyniają się do dalszego rozwoju zawodowego decydentów i kadry edukacyjnej.
13. Polityka i praktyka w dziedzinie kształcenia i szkolenia wykorzystujące dowody stanowią wsparcie dla instytucji edukacyjnych oraz ich środowisk edukacyjnych oraz praktyki związanej z nauczaniem i uczeniem się, a także mają potencjał, by poprawić efekty uczenia się. Kadra edukacyjna jest w stanie nadawać kształt kształceniu i szkoleniu przez wykorzystanie m.in. metod, które dowiodły swojej skuteczności.
14. W kontekście charakteryzującym się różnorodnością opinii i szeroko zakrojonymi debatami publicznymi, polityka i praktyka w dziedzinie kształcenia i szkolenia wykorzystujące dowody oferują jaśniejsze i obiektywnie udokumentowane informacje na temat potrzeb, wpływu i wykonalności, i przyczyniają się tym samym do zwiększenia świadomości i akceptacji społecznej.

WSKAZUJE NA NASTĘPUJĄCE CZTERY PRIORYTETY, MAJĄC NA WZGLĘDZIE PROMOWANIE POLITYKI I PRAKTYKI W DZIEDZINIE KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA WYKORZYSTUJĄCYCH DOWODY, Z MYŚLĄ O URZECZYWISTNIENIU EUROPEJSKIGO OBSZARU EDUKACJI, Z NALEŻYTYM UWZGLĘDNIENIEM KOMPETENCJI KRAJOWYCH, REGIONALNYCH I LOKALNYCH W KSZTAŁCENIU I SZKOLENIU**I. WSPIERANIE POZYTYWNEGO PODEJŚCIA DO POLITYKI I PRAKTYKI W DZIEDZINIE KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA WYKORZYSTUJĄCYCH DOWODY ORAZ DALSZE STYMULOWANIE BADAŃ EDUKACYJNYCH**

Państwa członkowskie i Komisja, zgodnie z jej kompetencjami, powinny:

- a) **w dalszym ciągu promować** rozwój solidnego ekosystemu badawczego zapewniającego istotne, dostępne i wysokiej jakości badania w dziedzinie kształcenia i szkolenia, przy jednoczesnym uwzględnieniu znaczenia bezpieczeństwa i rzetelności badań;
- b) **promować i stymulować** aktywne zaangażowanie naukowców i kadry edukacyjnej w politykę i praktykę w dziedzinie kształcenia i szkolenia poprzez tworzenie możliwości i struktur wsparcia;
- c) **zachęcać** kadre edukacyjną do wnoszenia wkładu w badania edukacyjne i do udziału w nich;
- d) **zachęcać** decydentów, naukowców i interesariuszy do jasnych i ukierunkowanych działań komunikacyjnych w kontekście rozpowszechniania wyników badań;
- e) **wykorzystywać** przy opracowywaniu polityk wyniki badań, po to by oceniać skutki i wpływ środków lub reform w dziedzinie edukacji, w celu zwiększania efektywności i skuteczności tych środków i reform;
- f) **promować** wzajemne uczenie się w celu lepszej wymiany praktyk i doświadczeń w zakresie skutecznego wykorzystywania dowodów w kształtowaniu polityki i praktyce. Korzystać z istniejącej wiedzy fachowej państw członkowskich, a także wiedzy regionalnych, krajowych, europejskich i międzynarodowych organizacji, takich jak OECD, UNESCO, Międzynarodowe Towarzystwo Oceniania Osiągnięć Szkolnych (IEA), Bank Światowy i inne, oraz zbadać możliwość współpracy, wymiany i partnerstw;
- g) **rozważyć sporządzenie katalogu i dokonanie analizy** skutecznych polityk i praktyk w dziedzinie kształcenia i szkolenia wykorzystujących dowody, by identyfikować kluczowe czynniki skuteczności i stymulować synergie.

Państwa członkowskie powinny:

- a) **zachęcać** decydentów, organy oświatowe, instytucje edukacyjne oraz interesariuszy, a także kadre edukacyjną, by wykorzystywały dowody przy identyfikowaniu potrzeb edukacyjnych i określaniu działań służących zaspokojeniu tych potrzeb oraz do celów stałego oceniania i dostosowywania tych działań.

Komisja powinna, z należyty uwzględnieniem zasady pomocniczości:

- a) **tworzyć i stymulować** tworzenie możliwości badań edukacyjnych, wzajemnego uczenia się, partnerstw i eksperymentów politycznych dla wszystkich państw członkowskich, interesariuszy i organizacji pośredniczących w zakresie polityki i praktyki w dziedzinie kształcenia i szkolenia wykorzystujących dowody i powinna to czynić poprzez programy UE, takie jak Erasmus+, w tym jego akcja kluczowa 3, program „Horyzont Europa” wraz z przewidzianym w jego ramach narzędziem wspierania polityki, oraz poprzez Instrument Wsparcia Technicznego;
 - b) **wzmacniać** działania na szczeblu UE w celu stymulowania i wspierania polityki i praktyki w dziedzinie kształcenia i szkolenia wykorzystujących dowody, w szczególności Monitor Kształcenia i Szkolenia, sieć Eurydice, działania stałej grupy ds. wskaźników i benchmarków, Wspólne Centrum Badawcze, Cedefop, Europejską Fundację Kształcenia, laboratorium edukacyjne w dziedzinie inwestowania w kształcenie i szkolenie wysokiej jakości, Europejskie Forum Doradców Naukowych, mechanizm doradztwa naukowego oraz platformę Knowledge4Policy.
- II. WZMACNIANIE BUDOWANIA ZDOLNOŚCI WSZYSTKICH PODMIOTÓW ZAJMUJĄCYCH SIĘ KSZTAŁCENIEM I SZKOLENIEM, TAK ABY MOĞY ONE WYKORZYSTYWAĆ DOWODY I STAWIAĆ CZOŁA WYZWANIAM ZWIĄZANYM Z TWORZENIEM I WYKORZYSTYWANIEM BADAŃ I MEDIACJĄ W BADANIACH.

Państwa członkowskie powinny:

- a) **propagować** umiejętności korzystania z badań i danych wśród decydentów i kadry edukacyjnej, umożliwiając im dostęp do badań, które są istotne dla właściwych im kontekstów, zrozumienie takich badań, uczestnictwo w nich i ich skuteczne stosowanie;
- b) **zachęcać** do kształcenia nauczycieli i ich stałego doskonalenia zawodowego w celu uwzględniania i wspierania praktyki wykorzystującej dowody, w tym takiej pedagogiki oraz takiego zarządzania klasami i szkołami, a także do kształcenia i rozwoju zawodowego kadry edukacyjnej we wszystkich sektorach;
- c) **zachęcać** naukowców, by rozwijali wiedzę na temat „polityki i praktyki” poprzez angażowanie decydentów i kadry edukacyjnej w cały proces badawczy;
- d) **wspierać i wzmacniać** struktury lub organizacje pośredniczące, które odgrywają kluczową rolę w niwelowaniu luki między badaniami, polityką i praktyką w dziedzinie edukacji a społeczeństwem jako takim;
- e) **zbadać** możliwości utworzenia specjalnych jednostek administracji oświatowej, które będą promować i stymulować politykę i praktykę wykorzystujące dowody, lub wspierać działanie takich jednostek.

III. PROMOWANIE WYKORZYSTANIA DANYCH W POLITYCE I PRAKTYCE W DZIEDZINIE KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA WYKORZYSTUJĄCYCH DOWODY

Państwa członkowskie i Komisja, zgodnie z jej kompetencjami, powinny:

- a) **rozważyć uwzględnianie** wymogów dotyczących danych od samego początku uruchamiania wszelkich polityk/działań edukacyjnych, aby zdobyć jak najwięcej informacji co do realizacji i wartości tych polityk/działań, oraz zachęcać do tworzenia dowodów;
- b) **dążyć do tego**, by dane były możliwe do znalezienia, dostępne, interoperacyjne i nadające się do ponownego wykorzystania (dane FAIR). Promować dostępność danych FAIR i otwartych danych, dostęp do nich i ich wykorzystywanie w celu wspierania polityki i praktyki wykorzystujących dowody;
- c) **zapewnić**, by gromadzenie i analiza danych w dziedzinie kształcenia i szkolenia zapewniały wartość dodaną proporcjonalną do zainwestowanych zasobów;
- d) **badać** możliwości sztucznej inteligencji w zakresie przetwarzania, analizy i wykorzystywania danych, z uwzględnieniem kwestii jakości, obiektywności i zaufania.

Państwa członkowskie powinny:

- a) **rozważyć zbadanie** strategii w zakresie danych FAIR w dziedzinie kształcenia i szkolenia, która to strategia dotyczyłaby gromadzenia, dostarczania i rozpowszechniania danych i uwzględniała:
 - (i) solidne środki ochrony danych w celu zabezpieczenia informacji szczególnie chronionych, w tym informacji dotyczących osób uczących się, a także aspekty prywatności i bezpieczeństwa danych w dziedzinie kształcenia i szkolenia;
 - (ii) znaczenie wysokiej jakości instrumentów badawczych służących zapewnieniu pozyskiwania wiarygodnych danych istotnych dla kształtowania polityki w dziedzinie kształcenia i szkolenia;
 - (iii) rozproszenie danych dotyczących kształcenia i szkolenia między wszystkimi dziedzinami publicznymi i prywatnymi;
 - (iv) znaczenie ułatwiania dostępności i możliwości przenoszenia danych, w tym znaczenie jakości metadanych.

- b) **kontynuować** wysiłki na rzecz wspólnego gromadzenia danych w dziedzinie kształcenia i szkolenia. **Rozważyć** możliwość prowadzenia inwestycji na rzecz racjonalnego pod względem kosztów dostępu do danych administracyjnych i ich jednolitego wykorzystania;
- c) **w dalszym ciągu inwestować** w solidną infrastrukturę danych, najnowocześniejszą analizę danych, tworzenie wartości danych i innowacje w zakresie danych. Polityka i praktyka w dziedzinie kształcenia i szkolenia wykorzystujące dowody wymagają wysokiej jakości danych FAIR na poziomie indywidualnym i systemowym.

Komisja powinna, z należyтым uwzględnieniem zasady pomocniczości:

- a) **promować i wspierać** wymianę danych i najlepszych praktyk w dziedzinie kształcenia i szkolenia między państwami członkowskimi oraz, w stosownych przypadkach, między dziedzinami publicznymi i prywatnymi. Dzielić się dowodami oraz zapewniać państwom członkowskim wskazówki i wsparcie we wdrażaniu skutecznych praktyk w zakresie danych, metod i unijnych przepisów o prywatności w odniesieniu do danych dotyczących kształcenia i szkolenia.

IV. DALSZE ROZWIJANIE LABORATORIUM EDUKACYJNEGO W DZIEDZINIE INWESTOWANIA W KSZTAŁCENIE I SZKOLENIE WYSOKIEJ JAKOŚCI JAKO WARTOŚCIOWEGO UNIJNEGO NARZĘDZIA SŁUŻĄCEGO DO WZMACNIANIA POLITYKI W DZIEDZINIE KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA WYKORZYSTUJĄCEJ DOWODY, Z MYŚLĄ O URZECZYWISTNIENIU EUROPEJSKIEGO OBSZARU EDUKACJI

Komisja powinna, z należyтым uwzględnieniem zasady pomocniczości:

- a) **rozszerzać**, w porozumieniu z państwami członkowskimi oraz, w stosownych przypadkach, organami regionalnymi i lokalnymi, zakres działania laboratorium edukacyjnego w dziedzinie inwestowania w kształcenie i szkolenie wysokiej jakości na szerszą dziedzinę polityki w dziedzinie kształcenia i szkolenia wykorzystującej dowody. **Zadbać o to, by** uczestnictwo w działaniach laboratorium edukacyjnego pozostało dobrowolne;
- b) **tworzyć** nowe dowody i uczynić istniejące dowody bardziej dostępnymi dla decydentów z dziedziny kształcenia i szkolenia w UE. **Utworzyć** repozytorium informacji wyposażone w narzędzia ułatwiające dostęp do wiedzy o polityce i praktyce wykorzystujących dowody, w podziale na odnośne obszary wpływu i potencjał w zakresie rozwiązywania problemów. **Lepiej identyfikować** przykłady racjonalnych pod względem kosztów inwestycji w kształcenie i szkolenie. **Zbadać** synergie z siecią Eurydice;
- c) **organizować** działania w zakresie budowania zdolności w celu poprawy umiejętności i kompetencji decydentów zaangażowanych w politykę w dziedzinie kształcenia i szkolenia wykorzystującą dowody. Narzędzia szkoleniowe powinny być dostosowane do różnych szczebli kształtowania polityki oraz do różnych poziomów zaawansowania państw członkowskich w kształtowaniu polityki w dziedzinie kształcenia i szkolenia wykorzystującym dowody;
- d) **wspierać** tworzenie partnerstw między środowiskami badawczymi zajmującymi się edukacją, decydentami z tej dziedziny i kadrą edukacyjną. **Wspierać** unijną sieć organizacji pośredniczących, które odgrywają kluczową rolę w niwelowaniu luki między badaniami, polityką i praktyką w dziedzinie edukacji a społeczeństwem jako takim;
- e) **angażować się w kontakty i współpracować** z organizacjami międzynarodowymi, takimi jak OECD, UNESCO, IEA i Bank Światowy, w celu ustanowienia i wykorzystania synergii przy jednoczesnym unikaniu powielania prac na rzecz wzmocnienia polityki i praktyki w dziedzinie kształcenia i szkolenia wykorzystujących dowody;
- f) **wspierać stały dialog** i wymianę informacji między państwami członkowskimi na temat polityki i praktyki w dziedzinie kształcenia i szkolenia wykorzystujących dowody, w tym poprzez wspólnotę praktyk ds. opartej na metodach kontrfaktycznych ewaluacji wpływu strategii edukacyjnych;
- g) **przedstawić** Komitetowi ds. Edukacji plan prac laboratorium edukacyjnego w dziedzinie inwestowania w kształcenie i szkolenie wysokiej jakości w celu uzyskania uwag służących optymalizacji tego planu pod kątem potrzeb i obaw państw członkowskich. **Składać sprawozdania** do Komitetu ds. Edukacji i regularnie **współpracować** z nim w tej sprawie;
- h) **przewidzieć wystarczające zasoby** w celu zapewnienia znaczącego wpływu działań laboratorium edukacyjnego.

Państwa członkowskie powinny:

- a) **rozważyć** udział w działaniach oferowanych przez laboratorium edukacyjne. **Dzielić się** swoimi spostrzeżeniami podczas poświęconych tym kwestiom dyskusji Komitetu ds. Edukacji, aby stale zwiększać skuteczność i jakość działań laboratorium edukacyjnego.

WZYWA PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE I KOMISJĘ, ZGODNIE Z JEJ KOMPETENCJAMI, BY:

współpracowały w zakresie działań następczych w związku z niniejszymi konkluzjami w kontekście bieżących prac prowadzonych na podstawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia w celu urzeczywistnienia europejskiego obszaru edukacji.

APELUJE DO KOMISJI, ABY:

poparła te konkluzje poprzez zastosowanie podejścia wykorzystującego dowody podczas opracowywania i proponowania nowych inicjatyw w dziedzinie kształcenia i szkolenia. **Prowadziła** prace nad wnioskami w oparciu o opinię ekspertów ze stałej grupy ds. wskaźników i benchmarków; **priorytetowo traktowała** i uwzględniała opinie i obawy państw członkowskich wyrażane przez Radę i jej specjalny organ przygotowawczy – Komitet ds. Edukacji.

ZOBOWIĄZUJE KOMITET DS. EDUKACJI DO:

- a) **zwracania szczególnej uwagi** na wykorzystanie dowodów w analizie wniosków przedkładanych Radzie przez Komisję lub projektów konkluzji i rezolucji Rady
- b) **wydawania opinii**, w stosownych przypadkach, na temat wszelkich propozycji dotyczących unijnych wskaźników lub celów mających wpływ na dziedzinę kształcenia i szkolenia.
